

3. Имханицкий М., Липс Ф. Предисловие / М. Имханицкий, Ф. Липс. // Антология литературы для баяна / [сост. Ф. Липс]. – М. : Музыка, 1985. – Ч. 6. – С. 3–6.
4. Кияновська Л. Син століття. Микола Колесса в українській культурі ХХ віку. Сім новел з життя артиста / Л. Кияновська. – Львів : ЛДМА ім. М. Лисенка, НТШ, 2003. – 294 с.
5. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови / О. Козаренко. – Львів : НТШ, 2000. – 285 с.
6. Мельник Л. Необарокові тенденції в музиці ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 – музичне мистецтво / Л. Мельник. – Львів, 2003. – 19 с.
7. Сташевський А. Великі жанри в українській музиці для баяна та акордеона (тенденції розвитку в останній чверті ХХ та на початку ХХІ ст.) / А. Сташевський. – Луганськ, 2007. – 160 с.
8. Сташевський А. Жанрові тенденції в українській музиці для баяна 70-х – 80-х років ХХ ст. / А. Сташевський. // Академічне народно-інструментальне мистецтво України ХХ – ХХІ ст. : маг. міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2003. – С. 64–68.

УДК 785(477)

Оксана СЕРГІЄНКО,
м. Київ

ДО ПИТАННЯ ІСТОРИЧНИХ ПЕРЕДУМОВ СТАНОВЛЕННЯ КОНКУРСНО-ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ ВИКОНАВЦІВ НА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТАХ В УКРАЇНІ

У статті розкриваються історичні передумови становлення конкурсно-фестивального руху виконавців-народників в Україні. Обґрунтовується поняття конкурс, фестиваль, фестиваль-конкурс. Аналізується сучасна панорама мистецьких змагань різного рівня серед виконавців на народних інструментах України.

Ключові слов: конкурс, фестиваль, виконавство, народні інструменти.

Sergienko O. Towards becoming historical background competition-festival movement of folk instruments in Ukraine. The article describes the historical background of the formation of competitive-festival movement artists populists in Ukraine. The notion competition, festival, festival-competition. Analyzed the current panorama of competitions among different levels of folk instruments of Ukraine.

Key words: competition, festival, performance, folk instruments.

Постановка проблеми. Українська народно-інструментальна музика – яскрава сторінка національної музичної культури. Однак, під впли-

вом урбанізаційних процесів традиційна інструментальна музика значно модернізувалася і сьогодні базується, в основному, на електронних інструментах – електроорганах, електрогітарах тощо. Таким чином, народні музичні інструменти втрачають свою популярність і можуть зникнути, перетворившись на музейний раритет. Тому в сучасній Україні вживаються заходи щодо відродження і збереження первинного інструментарію як джерела національного мистецтва, серед яких важливе місце займають різноманітні музичні, фольклорні та етнофестивалі як найбільш яскрава, видовищна та змістовна форма творчої діяльності.

Аналіз досліджень. Основні праці які висвітлюють конкурсно-фестивальний рух України це довідники А. Басурманова [2], А. Душного та Б. Пица [11; 18], Б. Жеплинського та Д. Ковальчук [12], А. Мірека [15], А. Семешка [20]. Низка професійних періодичних видань в Україні («Українська музична газета», «Вісник академічних конкурсів України»), Росії (журнал «Народник») та мережа Інтернет публікують як інформаційні листи-положення, так і основні результати, рецензії та резюми конкурсно-фестивального руху України. Серед праць наукового осмислення даної проблематики відомі напрацювання М. Давидова [6; 7], А. Душного [8; 9; 10], Р. Кундиса, Л. Пасічняк [17], Б. Пица, А. Сташевського [20], М. Черепанина [23], Ю. Чумака [24], ряд матеріалів науково-практичних конференцій, публікацій у ЗМІ, низки Інтернет-видань. Водночас проблема щодо дослідження фестивалю як сучасного засобу функціонування української народної інструментальної музики практично не висвітлюється, а основна кількість публікацій має переважно публіцистичний характер.

Мета статті полягає у визначенні історичних передумов становлення конкурсно-фестивального руху виконавців на народних інструментах в Україні та в обґрунтуванні поняття фестивалю та конкурсу як засобу сучасного функціонування українського народно-інструментального мистецтва.

Виклад основного матеріалу. У наш час конкурси, якими ми їх знаємо, формувались в другій половині ХХ ст. Без конкурсів вже важко уявити собі музичне життя будь-якої країни. Тому, двадцять років тому існувала мала кількість музичних конкурсів, що проводились лише в деяких країнах Європи та США, то сьогодні в десятках країн різних континентів проводиться сотні міжнародних і національних змагань різного масштабу, в яких беруть участь представники практично всіх без винятку музичних професій.

Якщо констатувати історію, то велика популярність, зокрема баяна-акордеона в Радянському Союзі, започаткувала новий етап розвитку

конкурсів. В конкурсах всесоюзного значення акордеоністи стали брати участь з 1939 року, коли проходив I-й Всесоюзний огляд виконавців на народних інструментах. Переможцями стали І. Паницький, М. Різоль та М. Білецька, Г. Казаков. Свою майстерність продемонстрували вони на Всесоюзному фестивалі радянської молоді в Москві (1957) перед VI-м Всесвітнім фестивалем молоді і студентів. Поряд з солістами приймали участь і ансамблі. Перші місця та золоті медалі завоювало тріо у складі М. Коцюби, В. Воєводіна і В. Панькова. Потім вони стали лауреатами Всесвітнього фестивалю [2, 174–176].

В післявоєнний період конкурси акордеоністів в Україні проводились рідко. Найбільш значним з творчих змагань тих років став Український республіканський конкурс музикантів-виконавців (1950) Друге місце і звання лауреата завоював квартет Київської філармонії під керівництвом М. Різоля. Цікаво відмітити, що учасники квартету познайомились в Москві під час Всесоюзного огляду виконавців на народних інструментах (1939) [15, 340].

Але поступово регулярна конкурсна діяльність, перервана війною, знову оживала. В другій половині п'ятдесятих – початку шістдесятих років стали відроджуватись традиції періодичних змагань. Це був час, коли створювалась і вдосконалювалась система конкурсів, що діє сьогодні. Українські баяністи-акордеоністи брали активну участь в республіканських конкурсах, що мали відбірковий характер перед VI-м Всесвітнім фестивалем молоді та студентів. На першому Всеросійському конкурсі (1960) тріо у складі І. Шепельського, А. Хижняка і Н. Худякова отримали диплом, а на другому (1962) ці музиканти стали лауреатами [6, 107].

В 1968 році на Українському республіканському конкурсі молодих виконавців перше місце завоював представник Львівської школи Я. Ковальчук [11, 18.]. В 1977 р. відбувся ще один такий конкурс, на якому перше місце поділили А. Семешко і В. Самітов, друге – С. Грінченко і І. Большакова, третє місце посів В. Стецун [11, 104].

Кожний всесоюзний і республіканський конкурс в країні завжди є великою подією культурного життя і має широкий резонанс. Підводячи підсумки конкурсу виконавців на народних інструментах 1972 року, член журі, відомий український композитор М. Чайкін, відзначив: «Конкурс ще раз довів, що в нашій країні з повагою ставляться до національних традицій, народного мистецтва. Професійне музичне мистецтво і мистецтво народне тісно пов'язані. Саме тому залучення народної музики різних жанрів до мистецтва професійного проходить дуже інтенсивно. Конкурс довів, що атмосфера, в якій живе і розвивається мистецтво виконавства на народних інструментах – сприятлива» [22].

Щорічно їх сотні проводились на різноманітних рівнях – від змагань учнів і студентів навчальних закладів, до міжнародних виступів найбільш талановитих музикантів. За короткий термін конкурси познайомили широку аудиторію з багатьма талановитими виконавцями. Такий стрімкий розвиток вимагав створення спеціального органу для координації та проведення різноманітних змагань. В кінці п'ятдесятих років почала функціонувати група, що перетворилась пізніше в Управління міжнародних і всесоюзних конкурсів, що брала участь в організації відбіркових прослуховувань і проводила конкурси. Наприклад, в грудні 1990 р. в Москві, цією організацією був проведений Перший Міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів. В ньому брали участь близько 30 учасників з 13 країн світу. Серед переможців першу премію отримав П. Фенюк (Київ) [2, 203].

У колишньому Радянському Союзі проходили цілі відбори на Всесоюзні чи міжнародні конкурси, зокрема відбори проводилися і в Україні: Всесоюзний відбір на міжнародні конкурси «Кубок світу» – Фінляндія, «Дні Гармоніки» – Німеччина проводився у Львові (січень 1979).

Таким чином, щорічно весною в найбільшому центрі музичної промисловості Німеччини, місті Клінгенталь проводиться традиційний фестиваль «Дні гармоніки». Найголовнішим в проведенні фестивалю є конкурс акордеоністів. З початку організації «Днів гармоніки» (1948) учасниками конкурсу були лише виконавці з Німеччини. З 1961 р. це змагання отримало статус «міжнародного». В ці роки у нас склалась система внутрішніх відборів акордеоністів, що забезпечувала участь в цьому конкурсі самим достойним кандидатам. «Успішно пройти наш внутрішній відбір набагато складніше, ніж завоювати нагороди на конкурсі: настільки висока підготовка музикантів, така велика кількість претендентів і так вимогливі наші педагоги», зазначає у своєму виступі один із членів журі Ю. Дранга. Вимоги конкурсу «Дні гармоніки» часто змінювались. Вони значно ускладнились в 1975 році. В програму, крім поліфонічного, віртуозного і циклічного творів, увійшли дві обов'язкові п'єси: «Новела» німецького композитора Г. Тіттеля і одна з частин «Казки» чеського композитора В. Трояна. В цьому ж році назва і фестивалю була змінена на «Фогтландські дні музики». Інтерес до цього конкурсу постійно зростає [2, 185–186]. Зараз по складності клінгентальські змагання акордеоністів і баяністів не мають собі рівних. В різні роки членами журі конкурсу «Дні гармоніки» були відомі і українські педагоги-акордеоністи М. Чайкін, В. Бесфамільнов, А. Онуфрієнко та ін. Серед лауреатів цього престижного міжнародного конкурсу є В. Голубничий, Я. Ковальчук, В. Стецун, Є. Дацина, В. Балик, В. Булавко, П. Фенюк,

В. Мурза, С. Грунченко, І. Єргієв, Д. Султанов, В. Козицький, В. Гайдчук [2; 6; 8; 11; 20].

Паралельно з сольними виступами на цьому конкурсі проводяться і змагання ансамблів. В 1998 р. в категорії «Дуети акордеоністів» взяли участь 22 ансамблі з Німеччини, Росії, Білорусії, Латвії, Фінляндії, Казахстану та України. Нашу країну представляли сім ансамблів. Першу премію та звання лауреатів отримав дует у складі аспірантів Національної музичної академії ім. П. Чайківського братів Пірогів [20, 114–115].

Найбільшим міжнародним конкурсом, в якому беруть участь наші музиканти є чемпіонат «Кубок світу», що проводиться щорічно Міжнародною конфедерацією акордеоністів. Вона була заснована в 1948 році в місті Лозанна (Швейцарія) і першим президентом був швейцарський професор Ф. Кодерей; віце-президентом декілька раз обирався відомий український музикант М. Чайкін. В 1975 р. «Кубок світу», золоту медаль, диплом лауреата отримав В. Зубицький (Київ), в 1986 р. – Ю. Федоров, 1996 р. – Д. Султанов, 2000р. – О. Васіч [2].

Все частіше звучать на міжнародних конкурсах оригінальні твори українських композиторів. В 1968 році на чемпіонаті «Кубок світу» обов'язковим твором стала «Концертна сюїта» М. Чайкіна. в 1971 році – його ж Українська сюїта, в 1974 р. – Скерцо-кантрічіо. З успіхом виконуються на міжнародних конкурсах твори К. Мяскова, В. Зубицького, В. Рунчака, В. Власова. В. Подгорного. І. Яшкевича. М. Різоля і ін. [2].

У 60-х роках ХХ-го століття в Україні активізується народно-інструментальний рух. Так у 1968 та 1977 роках у Києві було організовано та проведено І-ше та ІІ-ге Республіканське змагання виконавців на народних інструментах. Дані змагання відкрили імена ряду талановитих виконавців, які сьогодні широко відомі у мистецьких колах України та зарубіжжя – Ю. Алексика (балалайка), В. Івка (домра), Є. Кураєва, А. Стригу, С. Грінченка, В. Самітова, А. Семешка (баян), В. Єсіпка, М. Кардаш (бандура), М. Михайленка (гітара) та ін. [6, 104].

У 80-ті роки ХХ-го століття змагання переростають у конкурси виконавців на народних інструментах України. Естафета Києва передається Одесі, і тут Міністерство культури УРСР організовує Республіканські конкурси – виконавців на народних інструментах (Одеса, 8-25 жовтня 1981 року). До участі у конкурсі допускаються виконавці на баяні, домрі балалайці, бандурі, цимбалах, гітарі, сопілці віком до 30 років за рекомендаціями керівників зазначених установ на підставі рішення художніх рад або відповідних кафедр. Лауреати міжнародних, всесоюзних та республіканських конкурсів участі у конкурсі не беруть. Конкурсні

іспити складаються із 3-х турів – двох відбіркових та одного фінального. До складу журі входили провідні фахівці означених напрямків ведучих консерваторій та інститутів. Конкурс відкрив провідних імен Н. Брояка (бандура), В. Самофалова, Ю. Федорова (баян) та ін. [6, 104].

1988 рік ознаменувався відокремленням баяна і акордеона в окремий конкурс. Таким чином, у вересні цього року у Рівному на базі обласної філармонії проводиться Республіканський баяністів і акордеоністів. До участі в конкурсі допускаються виконавці, які народилися не раніше 1 січня 1958 року – артисти театрів, концертних організацій та художніх колективів, студенти і учні вищих та середніх спеціальних музичних навчальних закладів республіки на основі рішень художніх рад або відповідних кафедр (педагогічних рад). Як і на Київському конкурсі, лауреати міжнародних, всесоюзних та республіканських (І-ша премія) конкурсів участі у конкурсі не беруть й конкурсні змагання складаються теж із 3-х турів. І знову нова хвиля лауреатів, сьогодні відомих баяністів-акордеоністів – Ю. Карнаух, С. Черказова, Вя. Самофалов [6, 104].

Тим же 1988 роком датується і Республіканський конкурс виконавців на народних інструментах, який відбувся у Івано-Франківську в жовтні місяці. Конкурс не включав виконавців на баяні та акордеоні, а виконавців на домрі балалайці, бандурі, цимбалах, гітарі, сопілці, а також ансамблі бандуристів та ансамблі народних інструментів (до 10 чол.). Подальші вікові пріоритети були відповідно до конкурсу у Рівному. Серед низки переможців «Прикарпатський дует баяністів» у складі В. Чумака та С. Максимова (Дрогобич) [24].

Закінчується період 80-х років I-м зональним конкурсом учнів-баяністів музичних училищ Західного регіону УРСР (Дрогобич, березень 1989). Конкурс проводився серед Дрогобицького, Львівського, Ужгородського, Луцького, Рівненського, Чернівецького Тернопільського, Івано-Франківського музичних училищ [11, 96–97].

Так, привертаючи до себе увагу великої кількості спеціалістів, конкурси сприяють розвитку різних музичних жанрів, висвітлюють нові імена молодих виконавців, сприяють покращенню зв'язків між країнами, культурному взаємозбагаченню. Вони в значній мірі розкривають стан виконавського мистецтва в світі і допомагають виявити перспективи розвитку окремих виконавських шкіл у порівнянні із вже відомими. Адже конкурсанти, крім власних творчих успіхів, демонструють досягнення національних педагогічних шкіл.

Єдиної системи проведення музичних конкурсів, на жаль, ще не створено. В кожній країні існує свій підхід до неї, починаючи з визна-

чення умов проведення конкурсу і закінчуючи розподілом призових місць. Нема чіткої класифікації конкурсів, поділу їх на визначені категорії в відповідності з рівнем програм.

Значну роботу по координації різноманітних змагань проводить «Федерація міжнародних музичних конкурсів», створена в 1957 році в Женеві. Вона присвячена створенню глобальної мережі міжнародно-визнаних організацій, які уособлюють відкрити для себе найбільш перспективних молодих талантів у традиційній класичній музиці із подальшою їх промоцією з фахового спрямування. Низка важливих міжнародних музичних організацій є членами федерації, а «Федерація міжнародних музичних конкурсів» водночас являється членом Міжнародної музичної ради (ЮНЕСКО) [25]. Її мета – уникнути дублювання змагань з одноманітних спеціальностей, встановити найбільш сприятливі терміни їх і т.д., федерація складає конкурсну сітку на три роки вперед.

Крім «Федерації міжнародних конкурсів», в наш час функціонує «Європейський союз національних музичних конкурсів молоді», який проводить цикли європейських і міжнародних концертів за участю молодих музикантів-переможців різних національних конкурсів.

Водночас у Незалежній Україні у 2001 році засновано «Асоціацію академічних музичних конкурсів» [1]. Ініціаторами її створення виступили визнані вітчизняні конкурси – Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця та Міжнародний конкурс юних піаністів Володимира Крайнева. Асоціація офіційно зареєстрована як громадська організація, що керується Конституцією України, Законом України «Про об'єднання громадян», чинним законодавством України та Статутом Асоціації.

Основою діяльності Асоціації є вирішення такої актуальної проблеми сучасного етапу розвитку українського професійного музичного виконавства, як об'єднання музичних конкурсів з різних регіонів України та координація їх діяльності з метою подальшого розвитку конкурсного руху. До складу Асоціації входять відомі та авторитетні вітчизняні конкурси; Міжнародний конкурс молодих піаністів на Батьківщині Сергія Прокоф'єва; Міжнародний музичний конкурс юних піаністів Володимира Крайнева; Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця; Міжнародний конкурс молодих піаністів Алемдара Караманова; Міжнародний конкурс пам'яті Еміля Гілельса; Відкритий конкурс української фортепіанної музики імені Івана Карабиця; Всеукраїнський конкурс молодих виконавців на мідних духових інструментах «Полтавська весна»; Міжнародний фестиваль-конкурс молодих

виконавців «Кримська весна»; Всеукраїнський конкурс-огляд піаністів Олени Вериківської.

На жаль сьогодні до «Асоціації академічних музичних конкурсів України» не внесено жодного конкурсу виконавців на народних інструментах а відтак на баяні-акордеоні, що дає підстави стверджувати про недовіру асоціації національній школі академічного народно-інструментального мистецтва, яка робить вагомий внесок у розвиток Української національної культури, свідомості та мистецтва. Хоча з іншої сторони до асоціації увійшов Міжнародний фестиваль-конкурс молодих виконавців «Кримська весна», до якого входить і номінація «народні інструменти» [1], але це не фаховий виконавський конкурс, так як у ньому всі народні інструменти інтегруються в одне ціле та кількість учасників в даній номінації приблизно 20-25 учасників (*станом на 2007-2008 рр. – примітка О.С.*) в цілому у різних вікових категоріях, і як підсумок змагаються один із одним, що недопустимо, тому як кожен інструмент має свої особливі можливості та специфіку виконання.

Сьогодні в Україні засновано цілу низку конкурсів та фестивалів виконавців на народних інструментах які водночас дають можливість класифікувати визначення поняття фестиваль, конкурс, фестиваль-конкурс.

Фестиваль (*франц. festival, від лат. festivus – веселий*) – огляд професійного або самодіяльного музичного, театрального мистецтва, кіномистецтва. Фестиваль – це можливість, нагода, варіант представити, побачити, навчитись, навчити, нагадати чи запровадити подію. Кожен фестиваль – це особлива подія. Мета кожного фестивалю полягає в отриманні результату: підкресленні чогось чи когось у форматі музичного, театрального, кіно чи т.п. оформленні; залученні нових учасників до певного руху, заходу, етапу та ін.

У радянські часи проводились Всесоюзні огляди художньої самодіяльності, за даними, наведеними в «Музичній енциклопедії», у Першому всесоюзному фестивалі самодіяльної творчості трудящих, які проходив у 1975-77 рр. взяло участь понад 15 млн. чоловік! [16, 838].

Традиції Всесоюзних оглядів певним чином продовжуються й у пострадянський період. У сучасній Україні – це, відповідно до Указу Президента України від 23.10.99 № 1387/99 «Про Всеукраїнський огляд народної творчості», огляди, проходять спочатку в областях, а потім кращі колективи виступають у Києві в Палаці культури «Україна». Останнім часом вони мають назву «Звітних концертів областей України» і тут можна констатувати, що, власне, ідея оглядів масового аматорського мистецтва нині позбавлена будь-якого сенсу. Кожна область хоче показати себе з кращої сторони, тому в цих концертах, окрім колективів

народної творчості, беруть участь професіонали – звучать оперні арії, виступають муніципальні колективи.

Конкурс (лат. *concursum*) – змагання, з метою виділити кращого конкурсанта-претендента на перемогу. Конкурс може проходити в кілька етапів (як правило: відбірковий, основний та фінальний).

Фестиваль-конкурс – об'єднує у собі два визначення: побачити та позмагатися (навчатись та вдосконалюватись). Тобто, на таких мистецьких дійствах паралельно проводяться як конкурсні прослуховування, так і концерти відомих фахівців означеного напрямку, майстер-класи, показові уроки, презентації, виставки тощо.

На сьогодні немає одного затверженого положення про проведення, наприклад, міжнародного чи Всеукраїнського конкурсу або фестивалю, тому вони властиво мають цілу схему класифікації (міські, обласні, регіональні, зональні, відкриті) а відтак Всеукраїнські, міжнародні або національні конкурси чи фестивалі, а частіше фестивалі-конкурси або навпаки.

Водночас в Україні та далеко за її межами відомі фестивалі – міжнародний фестиваль «Київ-Музик-Фест» [4], міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні й дві ночі нової музики» (Одеса), міжнародний щорічний «Фестиваль давньої музики у Львові», міжнародний фестиваль академічної та сучасної музики «Фарботони» (Канів), Всеукраїнський фестиваль академічного, фольклорного і естрадного жанру «Академконцерт-2011» (Київ), міжнародний молодіжний фестиваль «Баян – Парад» (Одеса), у який активну участь беруть композитори-народники такі, як: В. Рунчак, В. Зубицький, А. Нижник, А. Сташевський, та низка провідних виконавців України та зарубіжжя [5].

Високий рівень постановки всієї системи музичної освіти в Україні, покращення методів викладання, підвищення якості навчальної та наукової літератури, ріст виконавської майстерності, розширення сольної і ансамблевої концертної діяльності сприяють успішним виступам наших музикантів на Всеукраїнських та міжнародних конкурсах. Це в свою чергу сприяло заснуванню цілої низки конкурсно-фестивальних змагань народників в Україні, які сьогодні входять до кращих конкурсів сучасності, зокрема – міжнародний конкурс-фестиваль баянно-акордеонного виконавського мистецтва «АссоHoliday» (Київ), міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile» (Дрогобич), Всеукраїнський фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах «Провесінь» (Кіровоград), міжнародний конкурс виконавців на українських народних інструментах ім. Гната Хоткевича (Харків), міжнародний молодіжний фестиваль-конкурс ім. І. Вимера

«Золота троянда» (Львів), відкритий національний конкурс виконавців на народних інструментах «Рідні наспіви» (Донецьк), міжнародний фестиваль «Грудневі вечори баянної музики» (Луганськ) та ін., але вони не входять до «Асоціації академічних конкурсів України» що ставить, зокрема, першочергове завдання про визнання та внесення провідних мистецьких змагань виконавців на народних інструментах України до даної асоціації.

Висновки. Таким чином, проаналізувавши становлення конкурсно-фестивального руху в Україні та визначивши різножанровість поняття конкурс, фестиваль та фестиваль-конкурс, констатуємо: в Україні сформована потужна виконавська школа гри на народних інструментах, яка передається з покоління в покоління. Її вихованці посідають призові місця на найпрестижніших конкурсах світу, а в Україні створені умови для проведення масштабних мистецьких проєктів. Міжнародні, Всеукраїнські та національні конкурси й фестивалі, які активно функціонують на тлі сьогодення, є саме тим яскравим прикладом діяльності й становлять золотий фонд пропаганди української академічної школи народно-інструментального виконавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Асоціація академічних музичних конкурсів (Україна) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу: <http://www.competition.kiev.ua/ukr/about.html>
2. Басурманов А. Баянное и аккордеонное искусство. Справочник / А. Басурманов – М. : Кифара, 2003. – 540 с.
3. Боженський А. «Візерунки Прикарпаття – 2011» / А. Боженський // Часопис «Франківець». – 2012. – Січень. – № 23 (189). – С. 2.
4. Вахрамеева Р. Post-фестивальні враження: У Києві відбувся XXI міжнародний фестиваль «Київ-музик-фест» / Р. Вахрамеева // Українська музична газета. – 2008. – Жовтень-грудень. – № 4 (74). – С. 3.
5. Вісник : інформаційне видання Академічних музичних конкурсів (Україна). – 2009. – грудень. – № 7. – С. 11-13.
6. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. (українська академічна школа) : підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.] / М. Давидов. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. – 592 с.
7. Давидов М. Мекка народно-інструментального мистецтва / М. Давидов // Українська музична газета. – 2011. – Липень-вересень. – № 3 (81). – С. 2.
8. Душний А. Анатолій Онуфрієнко : життя присвячене музиці : монографія / Андрій Душний / [за заг. ред. Б. Пица]. – Дрогобич : Посвіт, 2010. – 328 с.
9. Душний А. Провесінь / А. Душний // Народний часопис «Прикарпаття». – 2003. – 8 березня. – № 18 (1212). – С. 1.
10. Душний А. У Дрогобичі – III-й конкурс імені Анатолія Онуфрієнка / А. Душний // Галицька зоря. – 2012. – П'ятниця 6 квітня. – № 38-39 (13341-42). – С. 2.

11. Душний А., Пиц Б. Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва : довідник / А. Душний, Б. Пиц. – Дрогобич : Посвіт, 2010. – 216 с.
12. Жеплинський Б., Ковальчук Д. Українські кобзарі, бандуристи, лірники : енциклопедичний довідник / Б. Жеплинський, Д. Ковальчук. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2011. – 316 с., 1154 іл.
13. Имханицкий М. Конкурс «Акорды Львова» / М. Имханицкий // Народник (Москва). – 2006. – № 3 (55). – С. 15.
14. Имханицкий М. Праздник музыкального искусства в Дрогобыче / М. Имханицкий // Народник (Москва). – 2011. – № 3 (75). – С. 17 – 18.
15. Мирек А. Гармоника / А. Мирек. – М. : Интерпракс, 1994. – 534 с.
16. Музыкальная энциклопедия / [гл. ред. Ю. В. Келдыш]. – М. : Сов. Энциклопедия, 1973-1982. – В 5 т. – Т. 5. – 746 с.
17. Пасічняк Л. Академічне народно-інструментальне ансамблеве мистецтво України ХХ ст. : історико-виконавський аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03. – музичне мистецтво / Л. Пасічняк – Львів, 2007. – 17 с.
18. Пиц Б., Душний А. Кафедра народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка : науково-історичний довідник / Б. Пиц, А. Душний / [гол. ред. І. Фрайт]. – Дрогобич : Посвіт, 2011. – 198 с.
19. Семешко А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ – ХХІ століть : довідник / А. Семешко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. – 244 с.
20. Сергієнко О. Конкурсно-фестивальний рух виконавців на народних інструментах України: минуле та сучасне / О. Сергієнко // Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ–ХХІ століть : зб. мат. V-ї Всеукр. наук.-практ. конф. (ДДМУ ім. В. Барвінського, 22.03.2012, м. Дрогобич) / [ред.-упоряд. А. Душний, Б. Пиц]. – Дрогобич : Посвіт, 2012. – С. 82–89.
21. Сташевський А. «Вічний рух» – музичне свято на Дрогобищині / А. Сташевський // Новий погляд. – 2009. – 11 червня. – № 8 (1353). – С. 3.
22. Чайкин Н. Итоги конкурса / Н. Чайкин // Музыкальная жизнь. – 1972. – № 18. – С. 8.
23. Черепанин М., Булда М. Естрадний олімп аккордеона : монографія / М. Черепанин, М. Булда. – Івано-Франківськ : Вид-тво «Лілея-НВ», 2008. – 256 с.
24. Чумак Ю. Творча діяльність «Прикарпатського дуету баяністів» : магістерська робота. Рукопис / Ю. Чумак. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2003. – 65 с.
25. World Federation of International Music Competitions [Електронний ресурс]. –Режим доступу до документу: <http://www.wfimc.org/Webnodes/en/Web/Public/Federation>